

Stadsrekening in vogelvlucht

Inhoudsopgave

1. FINANCIËLE POSITIE	7
2. PROGRAMMAVERANTWOORDING	13
3. BALANS	34
4. PROGRAMMAREKENING	36

Leeswijzer

Nieuw dit jaar is deze Stadsrekening in vogelvlucht.
Dit is een korte samenvatting van de Stadsrekening 2009.

In dit boekwerk hebben wij allereerst de Financiële positie beschreven inclusief de tweede winstbestemmingsvoorstellen. Daarna volgt een korte samenvatting van de programmaverantwoording over 2009. Als laatste hebben wij de balans en de programmarekening opgenomen.

Wij hebben deze samenvatting gemaakt zodat u kort en bondig inzicht krijgt in het boekjaar 2009. Mocht u meer informatie over bepaalde onderwerpen willen dan verwijzen wij u graag naar de Stadsrekening 2009, waar alle informatie over de programma's over 2009 beschikbaar is. Maar ook informatie over onder meer de verbonden partijen, de personeelskosten, de investeringen en natuurlijk ook een uitgebreide toelichting op de balans van 2009.

1. Financiële Positie

REKENINGRESULTAAT

In deze stadsrekening 2009 presenteren wij de resultaten over het jaar 2009. Daarbij hebben wij de algemeen aanvaarde regels voor verslaglegging gehanteerd. Een van de bepalingen van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) geeft aan dat het resultaat in de jaarrekening gepresenteerd moet worden vóór mutaties in de reserves. Er moet dus onderscheid gemaakt worden in de resultaatbepaling en de resultaatbestemming.

In deze jaarrekening worden mutaties in de reserves, waartoe in het jaar 2009 al besloten is door de Raad, de "eerste winstbestemming" genoemd. Het resultaat dat ontstaat door deze mutaties aan de reserves wordt het rekeningresultaat na de eerste winstbestemming genoemd. Vervolgens worden op dit resultaat winstbestemmingsvoorstellen gedaan. Dit heet dan "tweede winstbestemming".

Het rekeningresultaat over 2009, onderscheiden naar lasten en baten bedraagt:

Rekeningresultaat 2009	bedragen * €1.000	
Lasten	721.734	
Baten	-737.994	
Saldo voor eerste winstbestemming	-16.260	voordelig
Eerste winstbestemming:		
Storting in de reserves	44.141	
Onttrekkingen uit de reserves	-37.243	
Per saldo eerste winstbestemming,		
Storting in de reserves	6.899	nadelig
Saldo na eerste winstbestemming	9.361	voordelig

Zoals ook uit bovenstaand overzicht blijkt hebben we voor de eerste winstbestemming een resultaat van € 16,2 miljoen. In 2009 hebben wij per saldo € 7 miljoen aan de reserves gedoteerd. Met deze dotatie komen we tot een positief resultaat van € 9,4 miljoen. Zoals net genoemd wordt het positieve resultaat na 1e winstbestemming verlaagd door de hogere dotatie aan de reserves. Voor de tweede winstbestemming doen wij hierna voorstellen. Indien al deze voorstellen worden gehonoreerd, laat dit een voorlopig netto resultaat over van € 2,7 miljoen, dat zal worden toegevoegd aan de Saldireserve.

Globale analyse resultaat

Hieronder staat kort weergegeven in welke programma's de grootste resultaten zich voordoen:

Programma	Resultaat in miljoenen €'s
Bestuur & Middelen	4,1 miljoen
Ruimte & Bouwen	0,6 miljoen
Wonen	1,8 miljoen
Werk & Inkomen	0,9 miljoen
Zorg & Welzijn	0,6 miljoen
Facilitaire diensten	1,1 miljoen
Totaal	8,9 miljoen

Het programmaresultaat bestaat uit de volgende componenten:

In het programma Bestuur en Middelen is een budget ontvangen voor de Spoorse doorsnijdingen in de Waalsprong. Deze Spoorse doorsnijdingen zijn geprogrammeerd in de planexploitatie Waalsprong voor 2010 e.v. Daarnaast is er een kostenplaatsenresultaat behaald van €2,3 miljoen. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de feitelijke loonsom afwijkt van de begroting. De geïndexeerde loonsom is niet gerealiseerd omdat er nog steeds geen nieuwe CAO afgesloten is. De Vereniging van Nederlandse Gemeente wil de nullijn aanhouden, terwijl de bonden minimaal inflatiecorrectie eisen.

In het programma Ruimte & Bouwen is de straatnaamgeving van Nijmegen Noord in volle gang, het project loopt nog door in 2010, om die reden is hier nog een positief resultaat van €0,3 miljoen ontstaan, hiervoor is een tweede winstbestemmingsvoorstel ingediend.

In het programma Wonen zijn in 2009, via een duurzaamheidsfonds, leningen uitgezet waarbij huiseigenaren tegen gunstige voorwaarden geld kunnen lenen voor investeringen in energiebesparende maatregelen aan de woning. Hieraan zijn destijds de middelen van de verkoop van de grondbank van €1,2 miljoen gekoppeld. Dit was echter niet noodzakelijk, aangezien dit door middel van een lening van de Gemeente aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten is verantwoord. Het SvN is een fonds wat voornamelijk samenwerkt met gemeenten en daarom is het risico klein te noemen. Om die reden en de grootte van het duurzaamheidsfonds, zijn de middelen van de verkoop van de grondbank niet noodzakelijk als reserve en kunnen ze alsnog aan de Saldireserve worden toegevoegd.

Daarnaast stond in het programma Wonen voor 2009 het omzetten van geprogrammeerde koopwoningen naar sociale huurwoningen op de planning. Dit is in 2009 niet geheel gelukt, maar zal in 2010 verder gerealiseerd worden.

In het programma Werk & Inkomen zijn de negatieve effecten van de kredietcrisis al verdisconteerd bij de actualisatie van het programma in december. Daarnaast is door de SP een motie ingediend voor een tegemoetkoming van de bijdrage in de ziektekostenverzekering van Chronisch zieken en Gehandicapten. Deze motie betreft de toezegging dat er in 2010, met terugwerkende kracht tot 2009, een terugbetaling plaats zal vinden van €150,- per inwoner. Dit leidt tot een nabetaling van ongeveer €0,4 miljoen. Deze nabetaling loopt via de reserve WWB Inkomensdeel.

Het programma Zorg & Welzijn laat positieve resultaten zien omdat de verwachte stijging van het aantal uren huishoudelijke hulp als gevolg van de vergrijzing en de extramuralisatie in 2009 niet is opgetreden. Het tweede winstbestemmingsvoorstel is dan ook om deze middelen aan de reserve Wmo toe te voegen, ter besteding voor komende jaren.

Als laatste laat het programma Facilitaire diensten een positief resultaat zien van €1,1 miljoen. Dit voordeel is ontstaan binnen Maatschappelijk vastgoed, als gevolg van onder meer een A-structureel BTW voordeel.

Opvallende verliezen:

In de programma's Mobiliteit en Grondbeleid zijn verliezen groter dan €0,5 miljoen opgetreden. In het programma Mobiliteit gaat het om €0,5 miljoen, door achterblijvende parkeeropbrengsten als gevolg van de financiële crisis die mogelijk meerjarig zijn. In het programma Grondbeleid is een verlies opgetreden van €1,9 miljoen welke voor ruim €0,9 miljoen het gevolg is van het uiteindelijk juridisch niet kunnen verhalen van de kosten voor onderzoek naar bommen en granaten op de Limos. Daarnaast zijn er ook €0,6 miljoen aan milieusaneringskosten gemaakt. Hiertegenover staat een onttrekking aan de ABR, de mutaties hierop worden bij de tweede winstbestemmingsvoorstellen verder toegelicht.

Tweede Winstbestemmingsvoorstellen:

Hieronder staan de winstbestemmingsvoorstellen uiteengezet:

Reserve	Bedrag
1. Triavium	943.000
2. Mensec	425.000
3. Reserve Afschrijving	50.000
4. Straatnaamgeving Voorjaarsnota 2009	258.000
5. Correctie WWB verrekening negatieve stelposten	-464.000
6. Spoorse doorsnijdingen	1.990.620
7. Vrijval reserve volkshuisvesting	-905.000
8. WWB Inkomensdeel	917.000
9. Wmo	545.686
10. Waalsprong	1.200.000
11. Saldireserve t.b.v. TIP gelden	1.500.000
12. Reserve Strategische Investerings	22.000
13. Reserve parkeerbijdrage	-63.000
14. Reserve ondernemersfonds	104.000
15. 1% regeling beeldende kunst	34.000
16. ABR	500.000
17. ABR	-2.617.145
18. Vorstschade wegen	2.160.000
19. Saldireserve (vrij besteedbaar resultaat)	2.760.649
Totaal	9.360.810

KORTE TOELICHTING OP DE TWEDE WINSTBESTEMMINGSVORSTELLEN**Triavium**

Het college heeft op 15 december 2009 besloten, mede op basis van het onafhankelijk onderzoek naar de bedrijfsvoering van Triavium BV, de maatregelen vast te stellen om te komen tot een structureel sluitende exploitatie van ijsbaan Triavium (zie collegevoorstel 'Triavium: Onafhankelijk onderzoek en vervolgstappen', reg. nr. 09.0030534). Een van deze maatregelen is sanering van het negatief eigen vermogen 2008 en verwacht tekort 2009.

Het eigen vermogen van Triavium bedroeg eind 2008 negatief € 593.000. Het onafhankelijk onderzoek van Grondmij I Marktplan toont aan dat Triavium niet op eigen kracht in staat zal zijn dit tekort terug te verdienen. Voor 2009 verwacht Triavium een tekort van - afgerond - € 350.000. Ook dat tekort zal Triavium niet zelf terug kunnen verdienen. Daarom reserveren wij in de gemeentelijke Jaarrekening 2009 een bedrag van € 943.000 voor de sanering van eigen vermogen en het verwachte exploitatietekort 2009.

Mensec

Op 9 februari jl. heeft het college besloten aan de raad voor te stellen voor het exploitatietekort van de NV Mensec in 2009 een bedrag van € 425.000 te reserveren in de Stadsrekening 2009 (zie collegevoorstel 'Ontwerpbesluit transitie NV Mensec, reg. nr. 10.0001622'). De raad heeft daarover nog geen besluit genomen.

In vornoemd collegevoorstel is over het tekort 2009 het volgende vermeld: 'We verwachten nu over 2009 een tekort van € 425.000. Dit bestaat uit een incidentele component van € 215.000 en een volgens opgave van de NV Mensec structurele component van € 210.000. Dit laatste bedrag komt in de buurt van de bezuinigingsopdracht die wij de NV Mensec hebben opgelegd van € 160.000 (de laatste tranche van de € 510.000 aan bezuinigingen). Hiervan heeft de NV Mensec altijd

aangegeven dat deze niet realiseerbaar was.'

Voor het exploitatietekort 2009 van de Mensec stellen wij daarom voor om €425.000 te reserveren.

Reserve Afschrijving

De reserve afschrijving is ingesteld op aandringen van de accountant omdat verzekeringsuitkeringen voor bijvoorbeeld ene afgebrand pand niet in mindering gebracht mag worden op de investeringen. Dit bedrag wordt in de reserve afschrijving gestort om dit vervolgens vrij te laten vallen ten gunste van de programmarekening, gelijklopend met de levensduur van de investeringen. Dit voorstel betreft de Mariënburghkapel.

Straatnaamgeving Voorjaarsnota 2009

In de voorjaarsnota is een budget van € 475.000 toegewezen voor de straatnaamgeving en woonplaatsaanduiding in Nijmegen-Noord. Wij hebben dit binnen het programma in 2009 slechts ten dele kunnen uitvoeren. Om die reden vragen wij om dit te reserveren binnen de Saldireserve, zodat wij dit in 2010 af kunnen ronden.

Correctie WWB verrekening negatieve stelposten

Binnen het gemeentefonds is er door het Rijk een bezuiniging opgelegd als gevolg van de integratie van de werkzaamheden van CWI, UWV en de gemeenten. Deze bezuiniging valt neer in het programma Werk & Inkomen. In 2009 is deze niet gerealiseerd en om die reden willen we deze onttrekken aan de reserve WWB.

Spoorse doorsnijdingen

In 2009 zijn er middelen via het gemeentefonds beschikbaar gesteld voor de Spoorse doorsnijdingen in de Waalsprong. Deze middelen staan geprogrammeerd voor 2010 e.v. Wij stellen dan ook voor om deze middelen in de Saldireserve beschikbaar te houden om dit doel te realiseren.

Vrijval reserve volkshuisvesting

Deze reserve is in 2006 ingesteld. Hij heeft echter geen nut en noodzaak meer en om die reden stellen wij voor hem op te heffen en de middelen vrij laten vallen ten gunste van de Saldireserve.

WWB Inkomensdeel

Wij stellen voor om, conform eerder raadsbesluit, het overschot op het I deel aan de reserve WWB toe te voegen.

Wmo

Wij stellen voor om, conform eerder raadsbesluit Wmo = Wmo, de niet bestede Wmo middelen van €545.486 toe te voegen aan de reserve Wmo.

Waalsprong

Wij stellen voor om, conform eerdere afspraken de niet aangewende middelen van de stelpost Waalsprong in de reserve te storten, zodat deze middelen beschikbaar blijven voor de Waalsprong.

Tip Gelden

In 2009 zijn de TIP gelden niet besteed, om die reden verzoeken wij om deze gelden in 2009 in de Saldireserve te reserveren voor 2010.

Reserve Strategische Investerings

Conform eerder raadsbesluitvorming moet dit budget beschikbaar blijven ten behoeve van het zonnetreintje.

Reserve Parkeerbijdrage

Wij stellen voor om €63.000 aan de Reserve parkeerbijdrage te onttrekken om het verschil tussen de begroting en de realisatie af te dekken.

Ondernemersfonds

In 2009 zijn er verplichtingen aangegaan v.w.b. het ondernemersfonds. Deze zullen worden uitbetaald in 2010. Om die reden stellen wij voor om het budget in de reserve ondernemersfonds te storten.

1% Regeling Beeldende Kunst

Conform eerdere raadsbesluiten willen wij de niet bestede middelen in 2009 terugstorten in de reserve

ABR

Vanuit de perspectiefnota 2009 is €500.000 uit de ABR beschikbaar gesteld om geprogrammeerde koopwoningen om te zetten in sociale huurwoningen. In 2009 zijn voor dit doel geen uitgaven gedaan maar is geprogrammeerd voor 2010. Om die reden stellen we voor om deze middelen terug te storten in de ABR.

ABR

Binnen het programma grondbeleid is een negatief resultaat behaald op planexploitaties, conform eerdere afspraken worden deze resultaten opgevangen door de ABR. Om die reden stellen wij voor om €2.617.145 te onttrekken aan de ABR.

Hieronder staat kort toegelicht in €'s waar de totale onttrekking uit bestaat, dit is inclusief de dotatie in de ABR van €500.000 vanuit het programma Wonen:

mutaties ABR	begroot	werkelijk	verschil
Afgesloten planexploitaties	527.696	-1.558.588	2.086.284
Deelnemingen	4.964.140	4.965.534	-1.394
Aanpassing voorzieningen	0	911.697	-911.697
Versnelling woningbouw	388.400	-517.300	905.700
bijdrage ABR	-117.629	-117.629	0
Doorcentralisatie scholen	396.744	396.744	0
Rsu	677.558	0	677.558
Diversen	-1.062.498	-423.192	-639.306
totale mutatie	5.774.411	3.657.266	2.117.145

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt worden de afwijkingen op de begroting voornamelijk veroorzaakt binnen de planexploitaties. Hieronder staat per mutatie van de ABR kort toegelicht wat de reden van het ontstane verschil tussen begroting en realisatie is:

Afgesloten planexploitaties:

Het gaat hier voornamelijk om de planexploitatie Limos, waar bleek dat we de € 0,9 miljoen aan onderzoekskosten voor bommen en granaten uiteindelijk niet konden verhalen. Daarnaast zijn er ook saneringkosten gemaakt voor €0,6 miljoen.

Deelnemingen:

Dit betreft de rente over het uitstaand kapitaal.

Aanpassing voorziening

Dit betreft hoofdzakelijk de aanpassing van de voorziening van de Waalsprong, daarnaast ook kleine aanpassingen in de voorziening Brabantse Poort. Een positieve correctie van de voorziening van het Dobbelman en ten slotte een correctie van de voorziening van het Compaqterrein.

Versnelling woningen

Dit betreft een negatieve correctie aangezien we, als gevolg van de Financiële crisis, niet het geplande aantal woningen hebben gebouwd. Om die reden hebben we dit jaar geen subsidie ontvangen.

Rsu

Voor een deel is hebben projecten hier vertraging opgelopen, daardoor komt een deel van deze kosten later. Daar komt bij dat als gevolg van nieuwe wetgeving Rsu een aflopende zaak is.

Diversen

Bij de najaarsnota 2009 zijn een aantal administratieve fouten opgetreden. Deze worden hiermee hersteld.

Vorstschade Wegen

In 2009 is veel schade aan de wegen ontstaan. In een separaat raadsvoorstel wat aan uw Raad wordt aangeboden, wordt gevraagd deze middelen ter beschikking te stellen ten behoeve van het herstellen van de Wegen.

Saldireserve

Het resterende bedrag van **€2.760.649** stellen wij voor om in de Saldireserve storten.

2. Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording leggen wij verantwoording af over de zogenoemde drie W-vragen.

- Welke resultaten hebben we bereikt?;
- Wat hebben we daarvoor gedaan? En
- Wat heeft dat gekost?.

Dat zetten we af tegen de doelstellingen en de middelen die uw Raad in de stadsbegroting 2009-2012 en de raadsvoorstellen gedurende het jaar.

De programmaverantwoording beoogt hiermee een antwoord te geven op de realisatie van de in de begroting gestelde doelen.

In dit document geven we een samenvatting per programma van de belangrijkste gebeurtenissen per programma. In deze samenvatting gaan we in op de volgende 3 facetten van de programma's :

1. Wat hebben we gerealiseerd in 2009?
2. Wat heeft het opgeleverd in 2009?
3. Indien aanwezig: Bijzonderheden 2009

Op deze wijze willen wij in vogelvlucht een beeld geven van het gerealiseerde beleid in 2009. Voor een uitgebreide verantwoording verwijzen wij u naar de Stadsrekening 2009

9110 DIENSTVERLENING & BURGERZAKEN

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

De digitale dienstverlening is verder uitgebouwd en een nieuw algemeen telefoonnummer uit de landelijke gemeentelijke nummerreeks (14024) is ingevoerd. Het Klantcontactcentrum is uitgebreid en beantwoordt meer vragen dan voorheen (telefooncentrale is inmiddels ook onder 14024 bereikbaar).

De klanttevredenheid burgerzaken is met 0,1% gestegen naar een 8,3.

Op 21 september 2009 werden de eerste biometrische paspoorten uitgereikt. Verder is ingezet om de beveiliging en serviceverlening rond reis- en identiteitsdocumenten te maximaliseren. Burgerzaken beschikt nu over een computergestuurd systeem dat borg staat voor een veilige opslag en snellere afgifte van waardedocumenten.

De indicatoren zoals die voor burgerzaken zijn gemeld zijn ruim behaald.

De bediening op maat is gecontinueerd (inschrijven buitenlandse studenten op de campus, afgifte reisdocumenten aan huis bij minder valide inwoners).

Er is een samenwerking gestart met de woningbouwcorporaties zodat huurders van een woning in Nijmegen hun verhuizing alleen nog maar aan de corporatie hoeven door te geven. Ook zijn de bestanden vergeleken met de gegevens in het GBA.

In het UMC St. Radboud is de pilot geboorteaangifte op afspraak succesvol verlopen. Met het CWZ is een gesprek gevoerd om ook hier een geboorteloket te openen.

In het voorjaar zijn 500 willekeurige adressen in Nijmegen bezocht op leegstand en aantallen bewoners. Ten opzichte van het GBA bestand werd een afwijking van 1% geconstateerd.

De nieuwe wet Gemeentelijke Basisadministratie Personen (GBA) vereist dat alle binnengemeentelijke afnemers verplicht gebruik maken van de actuele authentieke persoonsgegevens. Bij afwijkingen moet dit via de terugmeldvoorziening worden gemeld. In 2009 is hiervoor een aantal noodzakelijke voorzieningen getroffen zodat in 2010 verder kan worden uitgebreid.

In 2009 werd voor de verkiezing voor het Europees Parlement weer met het rode potlood gestemd. De laatste stemuitslagen volgden om 1.30 uur en om 4.00 uur kon de verwerking worden afgesloten. Het opkomstpercentage bedroeg 38,82%.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Een grotere klanttevredenheid over burgerzaken. Meer mogelijkheden voor klanten om diensten digitaal af te nemen. Meer klanten die direct via de telefoon een antwoord krijgen zonder eerst doorverbonden te worden.

Bijzonderheden in 2009

In 2009 is de voorziening beveiliging reisdocumenten inclusief aanpassing Stadswinkel gerealiseerd, invoering vingerafdruk in paspoorten, voorbereiding terugmeldvoorziening GBA, samenwerking woningbouwcorporaties.

In 2009 is in de perspectiefnota een bedrag van € 100.000 toegekend voor verkiezingen. Dit om voorzieningen aan te schaffen om weer te kunnen stemmen met het rode potlood.

9120 VEILIGHEID

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

In april 2009 hebben we de deuren van het Nijmeegse Veiligheidshuis geopend. Met dat veiligheidshuis gaan we in Nijmegen een impuls geven aan de ketensamenwerking, in eerste instantie op de onderwerpen: huiselijk geweld, risicojeugd en veelplegers. Verder hebben we de burgemeester ondersteund bij de inzet van zijn bestuurlijke bevoegdheden

en daarmee bijgedragen aan het voorkomen van de escalatie van openbare orde risico's. Tenslotte hebben we aan de gemeentelijke verantwoordelijkheden op het terrein van de brandweezorg en rampenbestrijding verder inhoud gegeven.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

2009 was het laatste jaar van de 3^e GSB periode. Met de GSB middelen is inhoud gegeven aan het Integraal Veiligheidsprogramma. Dit programma is zoveel mogelijk gebiedsgebonden opgezet. Er zijn 9 stadsdeelveiligheidsplannen gemaakt, waarbinnen vooral projectmatig wordt geïnvesteerd in de aanpak van de veiligheidsproblemen van dat gebied. Verder zijn er voor een aantal wijken ook nog specifieke wijkveiligheidsplannen gemaakt en zijn er in Nijmegen 8 wijkveiligheidsplatforms opgericht, waarin burgers participeren. Het aantal wijkteams is in 2009 uitgebreid naar 4. In deze wijkteams worden multiprobleemgezinnen gesignaleerd, waarna een plan van aanpak wordt gemaakt, waarvan de voortgang van de uitvoering ook daadwerkelijk wordt bewaakt. Tenslotte is er eind 2009 geëxperimenteerd met de inzet van straatcoaches. Het is de bedoeling dat deze inzet in 2010 wordt verbreed naar meerdere delen van de stad.

Op het terrein van de handhaving van de openbare orde is in 2009 vooral de problematiek in de Meijhorst opgevallen. In het voorjaar werd de Meijhorst geconfronteerd met een ernstige verstoring van de openbare orde. De problemen werden veroorzaakt door een grote groep jongeren. Ook hier heeft een integrale aanpak voor een oplossing gezorgd. Een repressieve aanpak van de harde kern, de inzet van jongerenwerk op de overblijvende groep en gerichte zorg en hulpverlening op een aantal gezinnen werd op de inhoud op elkaar afgestemd. Deze inzet werd gecombineerd door een intensieve vorm van toezicht door de politie, bureau toezicht en tijdelijke camera's.

Ook in de veiligheidsregio ontwikkelt de samenwerking zich. Het belangrijkste thema in 2009 in dat verband was de regionalisering van de brandweer. Hoewel de verschillende gemeenten in de regio het nog niet met elkaar eens zijn over de vorm van regionalisering, zijn er wel weer stappen gezet. De ambitie is om eind 2010 de besluitvorming over de regionalisering van het Nijmeegse brandweerkorps te hebben afgerond.

Bijzonderheden in 2009

In 2009 werd steeds meer duidelijk dat het Rijk meer bevoegdheden aan de burgemeester geeft ten behoeve van de aanpak van overlast en criminaliteit. Het Rijk stelt daarentegen onvoldoende middelen ter beschikking om deze nieuwe taken te kunnen financieren. De invoering van de wet tijdelijk huisverbod is daar een goed voorbeeld van.

9130 CITYMARKETING & EXTERNE BETREKKINGEN

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

2009 is het eerste jaar waarin we onze inspanningen op het vlak van Citymarketing en Externe betrekkingen op programmaniveau verantwoordden. Tot vorig jaar maakten de onderliggende producten nog deel uit van het programma Communicatie en Representatie. We constateren dat onze inspanningen op het vlak van citymarketing en externe betrekkingen meerwaarde opleveren. Dat blijkt uit een steeds grotere naamsbekendheid van Nijmegen, uit wederom zeer succesvolle subsidieacquisities voor meerdere Nijmeegse projecten en uit toenemende samenwerking met bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en collega overheden.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Uit onderzoek weten we dat grote evenementen in belangrijke mate bijdragen aan de naamsbekendheid van een stad. Dat geldt in het bijzonder voor een evenement als de Nijmeegse Vierdaagse. In 2009 stelden de Stichting Vierdaagsefeesten en de Stichting 4Daagse zich gezamenlijk kandidaat voor een plaats in de landelijke Respons

evenementenmonitor. De eerste plaats die dit opleverde droeg daarmee bij aan de vergroting van onze naamsbekendheid.

Grote evenementen worden door ons mede om die reden benut voor public affairsactiviteiten. In 2009 concentreerden die activiteiten zich voornamelijk op de Vierdaagse en de concerten van Coldplay in het Goffertpark. In het kader van onze citymarketing besteedden we in 2009 ook veel aandacht aan activiteiten om de Vrede van Nijmegen opnieuw voor het voetlicht te brengen. Ter gelegenheid van de herdenking van 65 jaar Market Garden mochten we vele hoogwaardigheidsbekleders en honderden veteranen in onze stad verwelkomen.

Nieuwe evenementen zijn ook op de langere termijn van belang; in 2009 verkenden we met meerdere partners de mogelijkheden om ons kandidaat te stellen voor de titel van Europese culturele hoofdstad in 2018.

Subsidieacquisitie en de daarvoor noodzakelijke lobby vormen één van de belangrijkste activiteiten die wij in het kader van dit programma uitvoeren.

2009 gaat de boeken in als een uiterst succesvol jaar. Als we de bedragen die door andere overheden ten gunste van Nijmeegse projecten werden beschikt bij elkaar optellen komen we op een totaalbedrag van 70 miljoen euro. Smaakmakers zijn projecten als Stadsbrug en Waalfront. De provincie Gelderland gaf in november 2009 een beschikking af met een omvang van 30 miljoen euro. Daarmee komt het totaal aan extern geworven bijdragen voor de Nijmeegse brug op 210 miljoen euro. Het Waalfront scoorde ook zeer hoog met een bijdrage van 25 miljoen euro vanuit het Ministerie van VROM. Juist in een tijd dat de structurele financiering door rijk en provincie onder druk staan wordt het binnenhalen van a-structurele middelen van nog groter belang. Onze subsidieacquisiteurs reageerden alert op nieuwe financiële prikkels die het Rijk en de provincie in het kader van de crisisaanpak ter beschikking stelden. Voornamelijk woningbouwprojecten en economische projecten wisten daarvan te profiteren.

De crisis betekende niet alleen ellende. Vanuit ons programma citymarketing en externe betrekkingen initieerden wij nieuwe samenwerkingsverbanden met bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties om gezamenlijk de crisis te lijf te gaan. De samenwerkingsafspraken legden we vast in het 3Pakt van Nijmegen.

9210 RUIMTE & BOUWEN

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

De waardering van bewoners en ondernemers voor de beeldkwaliteit van de stad en de verschillende stadsdelen/wijken is volgens de Stadsmonitor 2009 hoog en onveranderd ten opzichte van 2007. Ook nu vindt 87% van de Nijmegenaren Nijmegen een mooie stad met veel groen. We hebben in 2009 gemerkt dat de inwoners en ondernemers van Nijmegen erg betrokken zijn bij de ruimtelijke kwaliteit van de stad, gezien de belangstelling die we steeds ervaren bij producten en activiteiten.

We hebben op basis van het Kansenboek de ontwerp-Structuurvisie gemaakt, die wij als gevolg van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening moeten maken. De Structuurvisie schetst een wensbeeld voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nijmegen voor de komende 20 jaar.

We kunnen werken met de nieuwe Wro en zijn ook voorbereid op het werken met de Wabo. Eind 2009 was circa 90% van het gemeentelijk grondgebied in procedure gebracht of inmiddels geactualiseerd in bestemmingsplannen.

Het project "Verleden Verbeeld" begint concreet zichtbaar te worden in het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis dat in 2009 in de Mariënburkappel van start ging en in de totstandkoming van de Nijmeegse Canon, die gretig aftrek heeft gevonden.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Met het Kansenboek, het daarop gebaseerde Structuurplan en alle bestemmingsplannen beschikken we over een actueel en kwalitatief hoogwaardig ruimtelijk beleidskader, waarin de beleidsuitgangspunten uit andere programma's optimaal geïntegreerd zijn. De Nijmeegse geschiedenis, die zo kenmerkend is voor de identiteit van Nijmegen begint steeds zichtbaarder te worden.

Bijzonderheden in 2009

In 2009 werd duidelijk dat vanaf 2010 de ISV-subsidies wegvallen, die werden gebruikt om een bijdrage te leveren aan de kosten van (wettelijk verplicht) archeologisch onderzoek op kleinere niet gemeentelijke bouwterreinen.

9220 GRONDBELEID

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Er is een definitief besluit genomen door de gemeenteraad voor wat betreft de herstructurering van Dukenburg. De Hessenberg nadert zijn afronding en de woningbouw op de Rosa de Lima (1^e fase) is afgerond. Op het voormalig ijsbaanterrein Heijendaal zijn een 150-tal studentenwoningen door de SSHN opgeleverd en is bouw van een nieuw ROC in de afbouwfase.

De herstructurering Willemskwartier vordert gestaag. Er is in 2009 gestart met de bouw van het voorzieningshart Willemskwartier. De herstructurering van het winkelgebied met nieuwbouw van woningen aan de Marialaan/Kievitstraat/Koekoekstraat is gestart met de uitvoering eind 2009.

Voor de Waalsprong loopt de aanbesteding van de Landschapszone en is gestart met de uitvoering voor de ombouw van de Prins Mauritsingel als onderdeel van de nieuwe verkeersstructuur Waalsprong- welke in 2010 gereed moet zijn. De fietstunnel aan de Vrouwe Udasingel is in uitvoering genomen.

De planexploitatie Waalsprong (gemeentelijk deel) is integraal herzien en vastgesteld. Er is volop gewerkt aan de uitvoering van het Plan van Aanpak in opdracht van Rijkswaterstaat voor de dijkteruglegging en het ruimtelijk plan is gepresenteerd.

Voor de parkeergarage bij de Hezelpoort is door de gemeenteraad gekozen om deze als gemeente zelf te gaan realiseren en hiervoor is extra geld beschikbaar gesteld uit het crisispotje van de ABR Ontwikkelingsbedrijf.

De aanbesteding voor de parkeergarage Schaeck Mathonsingel is afgerond. Met de uitvoering zal in 2010 worden gestart.

Voor de Stadsbrug nadert het "moment suprême". In 2009 zijn de plannen voor de aanleg van de Stadsbrug gelegd naast de criteria voor aanbesteding. Begin 2010 zal de gunning plaatsvinden.

Voor de uitvoering van Novio Tech Campus is extra geld beschikbaar (crisispotje ABR) om de uitvoering van dit project in uitvoering te kunnen nemen in 2010. De verkoop van gronden op Bijsterhuizen is redelijk doorgegaan. Het in ontwikkeling nemen van nieuwe bedrijventerreinen is mede als gevolg van de economische situatie voorlopig doorgeschoven.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

In 2009 zijn er ondanks de slechte vooruitzichten in relatie tot de economische crisis toch nog ruim 1000 woningen gerealiseerd in Nijmegen.

Hiervan zijn er ca. 900 gerealiseerd in de bestaande stad en ca. 100 in de Waalsprong.

Het jaar 2008 sloot met een ABR Ontwikkelingsbedrijf van € 27,2 miljoen. Vanaf dat jaar wordt er rekening gehouden met de inzet van financiële middelen uit de ABR voor een aantal belangrijke projecten in de stad om deze in uitvoering te krijgen (ondermeer:

afboeking deel subsidie Waalsprong, fietstunnel Vrouwe Udasingel, herontwikkeling Hart van Dukenburg).

Als gevolg van de economische crisis heeft de gemeenteraad besloten om nog eens € 5 miljoen extra geld in te zetten (crisismaatregel) uit de ABR Ontwikkelingsbedrijf, als bijdrage aan projecten die uiterlijk 2010 in uitvoering moeten komen (ondermeer Plein 1944, parkeergarage Hezelpoort, Oude Weeshuis).

Een bewuste keuze om extra te investeren in deze tijd van economische teruggang en in de wetenschap dat hier de ABR onder het minimumniveau van € 27 miljoen in 2009 (voor afdekking van risico's in de projecten) komt.

Wij zijn erg tevreden over de uitgevoerde ambities/projecten en nieuwe startmomenten binnen dit programma. Zeker gelet op de economische situatie van 2009.

Bijzonderheden in 2009

Hoewel inmiddels niet meer gesproken wordt van een economische crisis, heeft de economische situatie ook gevolgen voor het programma grondbeleid.

Projecten stagneren, de animo voor koopwoningen is geminimaliseerd. Nieuwe initiatieven uit de markt zijn er niet en lopende projecten vertragen. Het zijn vooral de woningcorporaties die nog woningen afnemen zorgen voor nieuwe productie. De productie van woningen in de Waalsprong is in 2009 zo goed als stil komen liggen. Voor de ontwikkeling van de stad (rekening houdend met een groei tot 2030 of 2040 richting de 180.000 danwel 200.000 inwoners) wordt er alles aan gedaan om de dynamiek in de stad te behouden, werkgelegenheid te stimuleren en voorzieningen extra te waarderen. Het is dan belangrijk om te investeren en keuzes te maken die voor de langere termijn zorgen voor een sterke economische structuur (Novio Tech Campus; kennis en innovatie) en een aantrekkelijke stad.

Vanaf 2008 is er extra investeringsgeld uit de ABR vrijgemaakt voor projecten.

In 2009 is met behulp van een extra crisispotje (€ 5 miljoen ABR) en adequate subsidiewerving (bijvoorbeeld Van der Laangelden) gelukt om de bouwkransen in de stad actief te houden en belangrijke projecten uit te voeren (herstructurering winkelstructuur Mariaalaan/Kievitstraat/Koekoekstraat, Maas en Waaltoren Brabantse Poort, woningbouw Ploegstraat, herinrichting en herontwikkeling Plein 1944, realisering parkeergarage Hezelpoort e.a).

Ook gerichte inzet van ambtelijke capaciteit, procedureversnelling waar mogelijk en een actieve rol vanuit Het Ontwikkelingsbedrijf heeft hier in belangrijke mate aan bijgedragen. De stedelijke dynamiek is daarmee ook in 2009 in beweging gebleven. Nijmegen scoort dan toch redelijk goed. Zeker wanneer dit op landelijk schaal wordt vergeleken met andere gemeenten (werkgelegenheid, ontwikkelingsdynamiek en ruimtelijke ontwikkeling) zoals is gebleken uit een landelijk onderzoek van Bouwfonds Ontwikkeling.

9230 WERK & INKOMEN

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Het afgelopen jaar 2009 stond in het teken van de economische crisis. Bij het opstellen van de begroting voor 2009 waren de gevolgen van deze crisis voor de arbeidsmarkt nog niet zichtbaar. In die zin is er sprake van een schril contrast tussen de periode waarin de begroting is opgesteld en vastgesteld en de periode daarna.

Voor de programmadoelen van Werk & Inkomen heeft de economische crisis negatieve effecten. Eén van onze hoofddoelstellingen, namelijk het realiseren van de daling van het aantal bijstandsgerechtigden hebben we niet gehaald. Als gevolg van de crisis moesten meer mensen een beroep doen op bijstand en konden minder mensen uit de bijstand uitstromen naar werk. Dit laatste geldt vooral voor de bijstandsgerechtigden met een grote tot zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hun al zwakke concurrentiepositie op de

arbeidsmarkt is door de crisis verder verzwakt. Zij moeten immers concurreren met meer werkzoekenden die zeer recente werkervaring hebben.

De economische crisis maakt de invloed van externe factoren op dit programma en onze doelen duidelijk. Het maakt ook duidelijk dat we deze factoren niet kunnen beïnvloeden. Wel hebben we op verschillende manieren getracht de gevolgen enigszins te dempen. Bijvoorbeeld door al begin 2009 een gemeentebrede crisisaanpak aan te kondigen, een regionaal mobiliteitscentrum te starten, medewerking te verlenen aan interne mobiliteitscentra voor NXP en Heinz, maatregelen om de jeugdwerkloosheid te bestrijden, microkredieten te verlenen, de voorwaarden voor schuldhulpverlening te verruimen en de minimaregelingen verder open te stellen. Het is duidelijk dat dit maatregelen zijn om de gevolgen van de economische crisis te dempen, de economische crisis op zich kunnen we niet beïnvloeden.

Per saldo is in 2009 het bijstandsbestand met circa 20 uitkeringen per maand toegenomen. Ultimo 2009 werden 4.775 bijstandsuitkeringen uitbetaald (eind 2008 waren dit er 4.548). Hiermee is het volume weer terug op dat van ongeveer twee jaar geleden. Uit de cijfers blijkt dat de gemiddelde instroom in 2009 circa 20% hoger lag dan in 2008 en de uitstroom 12% lager. Overigens is de stijging van het Nijmeegse bestand in vergelijking met het landelijk gemiddelde gering. Het Nijmeegse bestand is met 3% gestegen, de gemiddelde stijging in Nederland is 6,8% (beide voorlopige stijgingspercentages zijn gebaseerd op CBS gegevens).

Mede door de crisis is de financiële druk op het programma in 2009 verder toegenomen. Dit geldt voor zowel het Werkdeel en het minimabeleid als het Inkomensdeel. Oorzaken zijn rijksbezuinigingen en het wegvallen van eenmalige budgetten, naast de toenemende vraag voor bijstand, minimaregelingen en schuldhulpverlening als gevolg van de economische crisis.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

- De gevolgen van de economische crisis zijn tot nu toe gedempt: de stijging van het Nijmeegse bijstandsbestand is gering in vergelijking met het landelijke gemiddelde.
- Het jaar 2009 is voor het programma Werk & Inkomen afgesloten met een positief financieel resultaat.

Bijzonderheden in 2009

- Het jaar 2009 heeft in het teken van de economische crisis gestaan. Door de crisis is na een jarenlange daling het bijstandsbestand in 2009 weer gestegen. De formatie van de uitvoeringsorganisatie, gerelateerd aan klantenbestand, is conform de perspectiefnota 2009 gedaald analoog aan de bestandsdaling tot en met 2008.
- In 2009 is er volop debat gevoerd over de toekomst van het re-integratiebeleid en in het bijzonder de gesubsidieerde arbeid in relatie tot het budget Werkdeel dat als gevolg van rijksbezuiniging krimpt.
- Binnen het programma is sprake van een hoge financiële druk op de budgetten voor de uitkeringen (Inkomensdeel) en de re-integratievoorzieningen (Werkdeel). Ook het (gemeentelijke) budget voor het minimabeleid staat onder druk. Oorzaken zijn onder andere rijksbezuinigingen, wegvallen van eenmalige rijksmiddelen en een verhoogd beroep op de regelingen als gevolg van de economische crisis.

9240 PROGRAMMA SPORT

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

De inspanningen van de afgelopen jaren werpen haar vruchten af. Sport staat op de kaart in Nijmegen en Nijmegen staat op de sportkaart in Nederland. Opgave is om de positie van sport verder te versterken en verbindingen te leggen met samenwerkingspartners en programma's.

We hebben combinatiefunctionarissen aangesteld die activiteiten hebben ontwikkeld binnen de sportverenigingen en het onderwijs. Het programma Integratie allochtonen door sport en het Buurt-Onderwijs-Sport programma is gecontinueerd. In samenwerking met Tandem is extra ondersteuning gegeven aan de voetbalvereniging DVE-Trajanus. Met Quick 1888, KION, ROC en Kandinsky College hebben we gewerkt aan het Sportcollege-concept. In samenwerking met Talis, Standvast en Portaal hebben we de activiteiten van Futsal Chabbab ondersteund.

We hebben sportverenigingen ondersteund via het Transferpunt Sport. De Nijmeegse hockeyclubs hebben we gecompenseerd voor de lastenverzwaring als gevolg van de privatisering. Nieuwe partnerships, met versterking van topsport als primaire doel, zijn afgesloten met de Stichting Top Judo Nijmegen en de Matrixx Magixx. De OZB-compensatieregeling is uitgevoerd.

Op het gebied van sportaccommodaties hebben we de programma's m.b.t. vergroten van de multifunctionaliteit binnensport en het wegwerken van het achterstallig onderhoud buitensport afgerond. Met de realisatie van het Cruiff Court in Lindenholt hebben we inmiddels 3 van deze voorzieningen voor onze jeugd. Met de voorbereidingen voor een 4^e court is een start gemaakt. Het nieuwe sportpark in Oosterhout is gereed en zal begin 2010 in gebruik worden genomen. Conform plan is gestart met de voorbereiding van het nieuwe zwembad Oost, dit bad wordt in 2012 opgeleverd. Gestart is met fase 2 van de atletiekbahn a/d Heemraadstraat, het gaat daarbij om de realisatie van een nieuwe tribune, renovatie van kleedkamers en een kunstgrasvoetbalveld voor de VV Brakkenstein. In het kader van Topsport is in samenwerking met de TIP-partners een uitgebreide haalbaarheidsstudie uitgevoerd voor het Topsport- en Innovatiepark. Onderzoek is gedaan naar de mogelijkheden om in Nijmegen een Innovatielab te realiseren.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

De sportdeelname onder jongeren en volwassenen is toegenomen (bron: Stadspeiling 2009). Het blijkt dat interventies in gebieden waar sprake is van achterstand in bewegen danwel zijn gericht op specifieke doelgroepen het gewenste effect opleveren.

Uit de verenigingsmonitor 2009 is gebleken dat bij 88% van de clubs sprake is van een stabiel of groeiend ledental. De doelstelling is daarmee gerealiseerd. Mede door onze inzet in het kader van versterking verenigingen hebben we het aantal vrijwilligers bij het merendeel van de clubs op peil weten te houden. Bij 1/3 van de clubs is sprake van een vrijwilligerstekort. De tevredenheid van sportverenigingen over sportaccommodaties is ten opzichte van 2005 gestegen van 56% naar 76%. Het gebruik van sport- en speelplekken door jeugd en het gebruik van sportvoorzieningen in de openbare ruimte is toegenomen. De inspanningen die zijn gericht op de Cruiff Courts zijn beloond, het Cruiff Court Neerbosch-Oost is uitgeroepen tot Court van het Jaar! Het aantal binnen- en buitensportaccommodaties is door de realisatie van sportpark Oosterhout en de uitvoering van de specifieke programma's zowel kwalitatief als kwantitatief op orde. We krijgen een sterker imago als topsportstad. Dit heeft te maken met de prestaties van de Nijmeegse clubs en de topsportevenementen in de stad. De NK's judo, Zevenheuvelenloop, Marikenloop en de Nijmegen Global Athletics sorteren effect op het gebied van citymarketing, economie en breedtesport. Het concept van het Topsport- en Innovatiepark waarin wordt samengewerkt door onze topsportclubs, de 3 Nijmeegse ziekenhuizen en de HAN draagt hier ook in sterke mate aan bij.

Bijzonderheden in 2009

In aanvulling op de reguliere uitvoeringsprogramma's is extra geïnvesteerd in maatregelen in het kader van de economische recessie. De maatregelen resulteren o.a. in het versneld uitvoeren van investering in sportaccommodaties.

- De middelen uit de Perspectiefnota zijn als volgt besteed,
- Programmalijn Verhogen Sportdeelname: € 115.200 ten behoeve van project Combinatiefunctionaris,
- Programmalijn (Multifunctionele) Sportaccommodaties: € 150.000 (vervangingsinvesteringen zwembaden), € 30.000 (groot onderhoud Goffertbad) en € 40.000 (exploitatie Goffertbad).

9310 WIJKEN

Wijkgericht werken werpt vruchten af, zo laten de cijfers van de Wijkmonitor 2009 ons zien. Wij zijn tevreden met de geboekte resultaten. Meest herkenbare onderdelen van wijkgericht werken zijn de wijkaanpak/het wijkmanagement, het wijkbeheer (openbare ruimte), de aanpak van speelplekken en recreatieve sport- en spelplekken, de wijkposten, de wijkaccommodaties, de wijkbezoeken van het college. Het programma Wijken omvatte in 2009 een integrale, veelal multidisciplinaire aanpak van sociale en fysieke kansen en problemen in de wijken. De wijkaanpak bestreek alle negen stadsdelen en de daar binnen vallende 44 wijken. Minder zichtbaar is het wijkgericht werken in andere gemeentelijke programma's. Voorbeelden zijn de programma's Zorg en Welzijn, Wonen, Openbare Ruimte, Veiligheid, Jeugd. Tenslotte moeten grote stedelijke ontwikkelingen, zoals Koers West/ Waalfront en Nijmegen-Noord genoemd worden. Deze programma's en projecten leveren eveneens een bijdrage aan het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken.

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

We hebben de nieuwe, door de raad vastgestelde, Topindicatoren gebruikt. In de oorspronkelijke begroting waren deze nog niet opgenomen. De verantwoording wijkt daarom af van de oorspronkelijke begrotingsopzet. De cijfers uit de Wijkmonitor van 2005, 2007 en 2009 wijzen op positieve effecten door de inzet van het programma Wijken. (WM is Wijkmonitor).

Omschrijving

	2005 Wijkmonitor	2007 Wijkmonitor	2009 Begroot	2009 Wijkmonitor
1. Verbetering leefbaarheid				
Woonomgeving (cijfer)	7,3	7,3	7,3	7,5
Sociaal klimaat (cijfer)	6,2	6,2	6,3	6,3
2. Betrokkenheid buurt	84%	83%	83%	85%
3. Onveilig gevoel buurt	25%	22%	22%	21 %
4. Sociaal Econ. Perspectief	PM	PM	PM	PM

Wij hebben met inzet van het programma Wijken een positieve ontwikkeling gerealiseerd bij drie van de vier hoofddoelstellingen. Voor de vierde hoofddoelstelling, Sociaal Economisch Perspectief, is nog geen Topindicator beschikbaar. Binnen deze hoofddoelstelling wijzen subindicatoren (WWB, instroom- en opleidingsniveaus leerlingen VO) eveneens op een positieve ontwikkeling, al is daarin het effect van de economische crisis nog niet zichtbaar.

Deze positieve ontwikkelingen van de TOP-indicatoren zijn bereikt met de volgende instrumenten.

Relatiemanagement, weten wat er speelt;

1. Wij hebben, met inzet van wijkmanagement, een samenhangend geheel van netwerken van bewonersgroepen en organisaties in de wijk in stand gehouden en verder ontwikkeld. Met inzet van dit netwerk voerden we regie op de gebiedsgebonden communicatie met bewoners en partners.
2. Zorgen, dat gebeurt wat nodig is;
3. De regie op/ het management van de inzet in de wijk, onder meer door wijkaanpakprogramma's en stadsdeelveiligheidsplannen, heeft bijgedragen aan de positieve ontwikkeling. We noemen hierbij tevens de wijkveiligheidsplannen en de aanpak van overlast- en probleemhuishoudens (met wijkteams). Met de wijkaanpak stimuleerden wij nieuwe (samen-)werkmethodes en beleid in en buiten de gemeente. Last but not least zorgden we voor crisisinterventies in de wijk (crisisaanpak Meijhorst/ Neerbosch-Oost).
4. Samen met de bewoners en de instanties, en gesteund door goede voorzieningen in de wijk.

Wij stimuleerden samenwerking tussen bewoners, collega's van afdelingen en directies binnen de gemeente en allerlei betrokken organisaties en partijen in de stad. Wijkposten en wijkaccommodaties waren onmisbare randvoorwaarden voor het bereiken van de positieve resultaten.

De verbeteringen in de samenwerking hebben tot betere resultaten geleid. Voorbeelden zijn projecten in de openbare ruimte, de extra inzet in Hatert en de GSO- gebieden. Bovendien zijn "stapelingen van beleid" naar voren gekomen. De betere samenwerking heeft bewoners gestimuleerd om verantwoordelijk te blijven of te worden voor hun eigen leefomgeving.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Gemeentelijke regie is gevoerd op veiligheid, overlast van jongeren en overlast- en probleemhuishoudens. Daarnaast is regie gevoerd op de samenhangende inzet van rijks- en provinciale middelen voor de wijk (Vogelaargelden en GSO). Kenmerkend was de betrokkenheid van vele partijen, binnen en buiten de gemeente. Vanuit deze relaties zijn nieuwe initiatieven ontstaan en ontwikkelingen in gang gezet. Bestaande en nieuwe wijkaccommodaties zijn ingezet om ontmoeting en ontwikkeling van wijkbewoners te stimuleren. We noemen de voorzieningenharten in Nijmegen Noord, Waterkwartier en Willemskwartier, waarvan de voorbereiding loopt of de bouw in 2009 is afgerond of gestart. Veel aandacht is besteed aan efficiënt en effectief gebruik van de wijkaccommodaties. Er is geïnvesteerd in de aanleg van nieuwe speelplekken en het revitaliseren (handhaven van de kwaliteit) van bestaande speelplekken. Deze kwaliteitsslag, gebaseerd op de nota's "Kom je buiten spelen?" en "Van buiten spelen naar buiten sporten", is in 2009 doorgezet.

Bijzonderheden in 2009

In 2009 had de bestrijding van overlast door jongeren veel aandacht. Bij de samenhangende aanpak van drie dominante thema's (veiligheid, jongerenoverlast en overlast- en probleemhuishoudens) tekent zich een nog te realiseren model af voor efficiënte gemeentelijke regie. Daarin is de aanpak - zonder stapeling van beleid - georganiseerd, op de schaalniveaus van de wijk en van de stad en verder op drie invalshoeken;

- Voorzieningen/ activiteiten (zoet);
- Zorg, scholing, werk en inkomen (zorg);
- Repressie (zuur).

9320 OPENBARE RUIMTE

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

In 2009 hebben we ervoor gezorgd dat de stad als geheel schoon was. Verder hebben we de stad onderhouden binnen de beschikbare middelen en hebben we een aantal wegen gereconstrueerd zoals de Hatertseweg.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Voor schoon hebben we onze doelstelling gehaald. De tevredenheid van de burgers zit op 69% en de beeldkwaliteit is op het afgesproken niveau.

Heel en veilig is grotendeels voldoende voor het dagelijks onderhoud van groen, de VRI's, verkeersborden en straatmeubilair. Met het onderhoud van de wegen, de openbare verlichting en technisch onderhoud van het groen en vervanging van het bomenbestand zitten we onder het afgesproken ambitieniveau.

Bijzonderheden in 2009

In 2009 hebben we de Sionsweg, de Scheidingsweg en de Hatertseweg integraal gereconstrueerd. Daarnaast heeft de strenge winter in 2009 veel schade aan wegen veroorzaakt. We hebben een start gemaakt met de inhaalslag om de snoeiachterstand van bomen weg te werken.

9330 MAATSCHAPPELIJKE OPVANG

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

In 2009 hebben we het niveau van voorzieningen binnen de Maatschappelijke Opvang gehandhaafd en op enkele onderdelen uitgebreid. We hebben extra ingezet op de multiprobleem-aanpak, wederom geïnvesteerd in de nazorg van ex-veelplegers die uit detentie komen, van start gegaan met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Huiselijk Geweld en met het opzetten van een Uitstapbeleid tippelzone. We zijn in 2009 gestart met de uitvoering van het Stedelijk Kompas zoals dit eind 2008 is vastgesteld. Hieronder valt de realisatie van een Domushuis en van Skaeve Huse. Daarnaast hebben we een Nijmeegse pool van gezinscoaches gerealiseerd.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Het bovenstaande heeft in 2009 tot gevolg gehad dat we een goed voorzieningenniveau hebben kunnen realiseren, waarbij we inmiddels op alle treden van de woonladder voorzieningen hebben gerealiseerd of daar mee bezig zijn. Daarnaast komt uit diverse onderzoeken naar voren, zoals onder andere de recente Stads- en Wijkmonitor en het evaluatieonderzoek van het MFC, dat er sprake is van een stijging van het veiligheidsgevoel in de wijk en een daling van de ervaren overlast in het centrum. Het is aannemelijk te veronderstellen dat dit mede te danken is aan de inzet vanuit dit programma.

Bijzonderheden in 2009

In 2009 was er nog steeds sprake van een economische crisis. De gevolgen daarvan werden vooral de tweede helft van het jaar zichtbaar voor het programma Maatschappelijke Opvang. Waar eerst een lichte daling van het aantal personen in de opvang waar te nemen was, nam dat in de tweede helft van 2009 fors toe. Dit laat zich zien bij alle voorzieningen, van passantenopvang tot crisisopvang en MFC. Meest in het oog springende is dat het MFC voor het eerst sinds haar oprichting echt vol zit. Daarnaast zijn er een aantal andere opvallende ontwikkelingen. Zo zien we op het gebied van huiselijk geweld een grote stijging in het aantal meldingen bij de politie. De aanpak huiselijk geweld lijkt succesvol: bekendheid en meldingsbereidheid neemt toe. Tot slot is

als bijzonderheid te melden dat we dit jaar gestart zijn met het project Medische Heroïne Behandeling.

Bij de perspectiefnota 2009 zijn extra middelen gegeven voor de veelplegeraanpak (€ 220.000) en voor woonbegeleiding specifieke doelgroepen (€ 10.000). Hiermee hebben wij de veelplegeraanpak kunnen continueren en hen extra woonbegeleiding kunnen geven.

9410 ZORG & WELZIJN

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Volgens de Wmo-benchmark scoort Nijmegen bovengemiddeld waar het gaat om algemene voorzieningen gericht op ouderen en mensen met een beperking om hen te laten deelnemen aan het maatschappelijk verkeer.

We hebben de achterstanden bij het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen ingelopen.

We hebben besloten tot de introductie van een nieuwe vervoersvoorziening: de Zorgtaxi.

We hebben grote aanbestedingen gerealiseerd m.b.t. individuele voorzieningen (hulpmiddelen, Stadsregiotaxi).

In april 2009 heeft de gemeenteraad de nota "Gezond Nijmegen 2009-2012" en daarmee diverse impulsen gegeven aan de uitwerking van het gezondheidsbeleid.

We hebben het Wmo-beleid geactualiseerd en een 'Vergrijzingsnotitie' vastgesteld.

We hebben vorderingen gemaakt met de realisatie van woonservicegebieden.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Onze inspanning heeft bijgedragen aan het creëren van een positief klimaat in Nijmegen.

De gehechtheid aan de buurt is de laatste jaren toegenomen van 65% naar 67%. Het aantal mensen dat het vervelend vindt om in hun buurt te wonen is afgenomen. Er is sprake van een lichte stijging bij contacten met familie en vrienden.

Verreweg de meeste inwoners van Nijmegen kunnen zelfstandig wonen en leven en deelnemen aan de samenleving. Nijmegen scoort volgens de landelijke Wmo-benchmark op het prestatieveld Algemene voorzieningen bovengemiddeld. Hierbij gaat het om voorzieningen gericht op ouderen en mensen met een beperking om hen te laten deelnemen aan het maatschappelijk verkeer.

De stadsmonitor geeft aan dat 90% van de burgers zich als zelfredzaam beschouwt en 85% van de Nijmegenaren vindt dat men voldoende contacten heeft met andere mensen. Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet is de afgelopen jaren gestegen van 27% naar 30%. De ruime meerderheid van de Nijmegenaren voelt zich goed gezond en gelukkig en men is op elkaar betrokken.

Bijzonderheden in 2009

Gedurende dit jaar hebben we een uitvoerig inspraakprogramma doorlopen voor het nieuwe Wmo-beleidsplan voor 2010 en 2011. Het huidige beleidsplan liep eind 2009 af. We sturen aan op een herijking van het beleid gericht op maatschappelijke ondersteuning. Thema's in dit verband zijn het opvangen van de bezuinigingen in de AWBZ en extra inzet op participatie van kwetsbare groepen.

Voorts zijn dit jaar een aantal aanbestedingsprocedures opgestart voor wat betreft Wmo-hulpmiddelen zoals rolstoelen en scootmobielen, huishoudelijke hulp, de stadsregiotaxi en de nieuwe voorziening de 'Zorgtaxi'. De resultaten hiervan zijn pas merkbaar in 2010. Per 1 april 2009 zijn acht zorgaanbieders gecontracteerd voor 'hulp bij het huishouden' en er zijn voorbereidingen getroffen voor het komend jaar omdat met ingang van 2010 zorgleveranciers geen alfahulpen meer mogen inzetten. We hebben een proces in gang gezet om de resultaten van het bureau Wmo te verbeteren. De ontstane achterstanden bij de afhandeling van aanvragen is ingelopen.

Het bedrag van € 406.000 voor het EKD was afkomstig uit de reserve Wmo. Dit geldt

hebben we tijdelijk weer gedoteerd aan de reserve en zetten we in vanaf 2012 omdat we dan een tekort op de begroting EKD hebben.

9420 JEUGD

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

In 2009 hebben we behouden wat goed was en waar mogelijk versterkt. We hebben ons hoogwaardig voorzieningenniveau voor de Jeugd gehandhaafd. We hebben de Zorgadviesteams 0-23 gecontinueerd. Voor jongeren, kinderen en peuters was er een uitgebreid activiteiten aanbod dat aansloot bij de ontwikkeling, behoeftes en wensen. Ouders en opvoeders hebben we kunnen ondersteunen bij de opvoeding van hun kind. Waar we ons beleid konden versterken hebben we dat gedaan, door het invoeren van onder meer de Verwijsindex risicjongeren', de pilots Centrum voor Jeugd en Gezin en de website Jong-in. In Meijhorst hebben we samen met onze partners een aanpak ontwikkeld en uitgevoerd voor een blijvende reductie van de overlastproblematiek van risicjongeren.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

In 2009 was sprake van een dekkend zorgnetwerk 0-23 jaar. Signalen van (mogelijke) belemmeringen in de ontwikkeling van kinderen zijn opgepikt en waar nodig uitgezet naar de juiste hulp. Ons aanbod van integrale zorgarrangementen heeft de effectiviteit van de hulp verder verbeterd. Tevens is het draagvlak onder jongeren voor ons beleid verder verhoogd. Wij hebben een groot aantal jongeren weten te bereiken met participatieprojecten. De eerste stappen zijn gezet naar een stadsbrede invulling van Centra voor Jeugd en Gezin. In de Waalsprong en Hatert zijn de eerste CJG's geopend (januari/februari 2010). We hebben de jongerenoverlast in de Meijhorst adequaat met onze partners opgelost.

Dit alles heeft ertoe geleid dat we het percentage jongeren dat zich probleemrijk vindt, hebben kunnen terugdringen van 15 naar 11%. Dit is, ook landelijk gezien een goede score.

Bijzonderheden in 2009

We hebben in 2009 een Startnotitie Integraal Jeugd beleid vastgesteld. Het blijkt dat het goed gaat met de Nijmeegse Jeugd en dat ons beleid goed aansluit. In de notitie staan een aantal actiepunten voor de verbetering van het jeugd beleid. Tevens is in samenspraak met de jeugd, ouders en het maatschappelijk veld de conceptnota Integraal Jeugd beleid voorbereid. Hoewel het goed gaat met het overgrote deel van onze jongeren zijn we ook in 2009 geconfronteerd met overlast door een beperkte groep jongeren. Het programma Jeugd is leidend geweest in de integrale aanpak van deze problematiek.

In de perspectiefnota 2009 zijn extra middelen toegekend voor het programma Jeugd.

Met de extra middelen is gerealiseerd;

- Jongerencentra Lindenholt € 72.000: dit bedrag is ingezet voor de verruiming van de openingstijden van de jongerencentra in Lindenholt. Het gaat om een uitbreiding van 5 naar 12 dagdelen.
- Centra Jeugd en Gezin € 100.000: deze middelen zijn ingezet als voorbereidingskosten voor een adequate invulling van Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's). Het eerste centrum is geopend in de Waalsprong in januari 2010.
- Jongerenaccommodatie Meijhorst € 45.000 (perspectiefnota 2008): dit budget is vanaf 2008 ingezet voor de exploitatie van het jongerencentrum 'De Horizon' in de Meijhorst.

9430 INTEGRATIE & EMANCIPATIE

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

We zijn in 2009 van start gegaan met de realisatie van Het uitvoeringsprogramma integratie 2009 - 2012. Het beleid richt zich op vier speerpunten;

1. inburgering,
2. arbeidsmarkttoeleiding,
3. onderwijs en
4. ontmoeting (in de wijk).

Deze speerpunten zijn dezelfde als uit de beleidsnota 'Deltaplan voor Integratie', aangevuld met een aantal nieuwe accenten en activiteiten. Uit de herijking van ons beleid bleek dat de speerpunten onverminderd actueel zijn. Onze inzet richt zich daarom op de continuering van onze inzet op deze onderwerpen.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Inburgering

Met de realisatie van de taakstelling voor inburgering kwam de bodem van het Bestand Potentiële Inburgeringsplichtigen (BPI) eind 2009 in zicht. Dit betekent dat wij de verplichte inburgeraars bijna allemaal een voorziening aangeboden hebben gekregen in 2009. Ook betekent dit dat we vanaf 2010 meer aandacht kunnen gaan besteden aan vrijwillige inburgeraars, waaronder oudkomers en EU-ingezetenen.

Arbeidsmarkttoeleiding

Ondanks een gestegen arbeidsparticipatie van niet-westerse allochtonen in de periode 2005-2008, was er in 2009 nog steeds sprake van een sterke oververtegenwoordiging van allochtonen die afhankelijk zijn van een WWB uitkering. Allochtone Nijmegenaren hadden in 2009, ondanks hoopgevend dalende werkloosheidscijfers in 2008, vaker een bijstandsuitkering of een UWV uitkering dan autochtone Nijmegenaren. Wel nam het percentage allochtone bijstandsgerechtigden iets af in 2009.

Onderwijs

Er waren in 2009 hardnekkige aandachtspunten in het onderwijs, vooral het wegwerken van onderwijsachterstanden en schooluitval bij (met name Turkse en Marokkaanse) kinderen blijft een aandachtspunt. In 2009 was er veel schooluitval van allochtone leerlingen in het VO en MBO met daarin ook veel risicjongeren, lage startkwalificatie en lage startkansen (mede door lage opleiding van ouders).

Ontmoeting in de wijk

In 2009 was er een lichte vooruitgang in het samenleven tussen allochtonen en autochtonen in buurten, ondanks gebiedsverschillen. De verschillen in woon- en leefklimaat tussen de deelgebieden binnen Nijmegen zijn wederom iets kleiner geworden (bron: stads- en wijkenmonitor). De segregatie op de woningmarkt is niet verder toegenomen. In 2009 is de Woonvisie vastgesteld waarin het principe van de ongedeelde stad is opgenomen.

Seksuele diversiteit en emancipatie (allochtone) vrouwen

In 2009 hebben we voor het eerst vragen opgenomen in de stads- en wijkenmonitor ten aanzien van seksuele diversiteit. Het blijkt dat een ruime meerderheid (96%) van mening is dat homo's en lesbiennes hun eigen leven moeten kunnen leiden. Verder vindt 89% het goed dat deze mensen met elkaar moeten kunnen trouwen. Als we deze uitkomsten met landelijk onderzoek vergelijken, valt op dat de acceptatie van homoseksualiteit in Nijmegen hoog is.

Met projecten zoals het wervingsproject Win-win en 1001 kracht is er in 2009 gewerkt aan de emancipatie van allochtone vrouwen. In 2009 is er veel aandacht geweest voor het

thema huiselijk geweld. In de integratiemonitor 2010 zullen we de positie van allochtone vrouwen nader onderzoeken. Er ontbreekt informatie over met name de groep oudkomers.

Vluchtelingen en asielzoekers

De uitstroom van Pardonners uit de noodopvang is de loop van 2008 - 2009 goed op gang gekomen. De overdracht van de mensen die een Pardonvergunning hebben ontvangen van Stichting Noodopvang Vluchtelingen (SNOV) naar een uitkeringsinstelling of naar werk is in het eerste kwartaal van 2009 geheel afgewikkeld. Deze groep hoefde daardoor geen beroep meer te doen op SNOV. Stichting Vluchtelingen & Nieuwkomers Zuid-Gelderland (V&NZG) heeft in 2009 een groep van 186 pardonners ondersteund met huisvesting en sociaal-juridische en maatschappelijke begeleiding.

De noodopvang en juridische begeleiding was in 2009 nog noodzakelijk voor een beperkte groep uitgeprocedeerde asielzoekers, bestaande uit 23 'nieuwe wetters' en 41 mensen die nog steeds in afwachting waren van het pardon. Een sluitende asielprocedure werd niet gerealiseerd door het Ministerie van Justitie, waardoor mensen nog steeds aangewezen waren op de gemeentelijke noodopvang.

Bijzonderheden in 2009

In bepaalde wijken was er in 2009 sprake van ernstige jongerenoverlast: in de meeste aandachtsgebieden werd door volwassenen én jongeren relatief veel jongerenoverlast ervaren. In de Meijhorst hebben we in samenwerking met welzijnsinstellingen, vertegenwoordigers uit de Marokkaanse gemeenschap en met de jongeren zelf gesprekken gevoerd en acties in gang gezet. Deze hebben geresulteerd in maatregelen op het gebied van nazorg (huisbezoeken aan families van jongeren die op de lijst van 56 stonden), activering van jongeren (onder andere via projecten van Tandem, Interlokaal, in de Horizon en in Staddijk) en repressieve maatregelen.

9510 ECONOMIE

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Begin 2009 namen we extra maatregelen (o.a. extra inzet voor acquisitie en accountmanagement, inzet capaciteit mobiliteitscentrum en het beschikbaar komen van de microkredietregeling Gelderland) om de effecten van de economische crisis zoveel mogelijk te dempen. Dit resulteerde in: acquisitie van 5 nieuwe bedrijven met op termijn 275 nieuwe arbeidsplaatsen, de uitbreiding van 2 bedrijven met op termijn 220 arbeidsplaatsen en het behoud van 3 bedrijven met 375 arbeidsplaatsen, 1.120 starters en 164 bedrijven (waarvan 75 uit Nijmegen) die begeleid zijn door het Mobiliteitscentrum.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

De economische crisis is zich in 2009 duidelijk gaan manifesteren, ook in de Nijmeegse economie. De verwachting was dat in 2009 het aantal arbeidsplaatsen met 700 zou dalen van 99.500 naar 98.800. Uiteindelijk verminderde het aantal arbeidsplaatsen van 99.500 naar 99.200, een daling van 300 arbeidsplaatsen. Deze daling viel uiteindelijk mee, het betrof wel het resultaat van een flinke daling van het aantal arbeidsplaatsen in de marktsector (industrie, groothandel/autobranche, zakelijke dienstverlening) en een net iets minder grote stijging van het aantal arbeidsplaatsen in de overheid/onderwijs/gezondheidszorg.

Bijzonderheden in 2009

In het kader van de bestrijding van de economische crisis is in september het 3Pact van Nijmegen ondertekend. Overheid, Onderwijs en Ondernemers ondertekenden dit pact. Het 3Pact van Nijmegen heeft drie doelen. Het stimuleren van Innovatie en kennisontwikkeling die nodig is om de Nijmeegse economie te verstevigen. Werknemers die ontslag boven het hoofd hangt, vroegtijdig begeleiden naar ander werk. Daarnaast

moeten jongeren aan het werk worden gezet en gehouden om jeugdwerkloosheid te voorkomen.

9520 ONDERWIJS

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Door de operationalisering van centrale aanmelding voor het primair onderwijs met Schoolwijzernijmegen.nl hebben de schoolbesturen en de gemeente samen een belangrijke stap gezet in de strijd tegen segregatie in het basisonderwijs. De spreiding van kinderen over de Nijmeegse basisscholen is door de centrale aanmelding eerlijker, duidelijker en transparanter geregeld.

Dit jaar was het laatste jaar van het Grotestedenbeleid. We kunnen concluderen dat we samen met de instellingen alle voorgenomen prestaties hebben behaald.

In december 2009 is het bestek van het leerlingenvervoer gepubliceerd. Het in september vastgestelde beleidskader Leerlingenvervoer 2010-2013 heeft gediend als leidraad voor het bestek. Ook zijn in 2009 een aantal resterende actiepunten uit de doordecentralisatie onderwijshuisvesting afgerond.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Voor het schooljaar 2010/2011 zijn alle kinderen die in Nijmegen naar de basisschool gaan, ingeschreven via Schoolwijzernijmegen.nl

De behaalde prestaties van het Grotestedenbeleid betekenen dat 80% van de peuters extra taalstimulering krijgen, zodat hun kans op onderwijsachterstand wordt verkleind. Daarnaast hebben meer dan 2000 cursisten een traject voor Volwasseneneducatie gevolgd, zodat ook hun afstand tot de arbeidsmarkt is verkleind.

Bijzonderheden in 2009

In 2009 hebben we twee ESF aanvragen ingediend voor extra subsidie voor het Flex College. Het doel van de subsidie is het verkleinen van de afstand van voortijdig schoolverlaters tot de arbeidsmarkt. De eerste aanvraag is ingediend in maart 2009 en heeft betrekking op het schooljaar 2009-2010. De tweede aanvraag is ingediend op 1 november 2009 en heeft betrekking op het schooljaar 2010-2011. Voor het schooljaar 2009-2010 heeft het Agentschap inmiddels de aanvraag goedgekeurd; het betreft hier een bedrag van ruim € 900.000.

Het beleidskader Brede Scholen is van Raadswege doorgeschoven naar de nieuwe periode. Het staat gepland voor najaar 2010.

9530 CULTUUR

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Het programma Cultuur heeft in 2009 een bijdrage geleverd aan de realisatie van een prettige woon- en leefomgeving. Nijmeegse inwoners maar ook bezoekers hebben kunnen genieten van het gevarieerde cultuuraanbod. Culturele instellingen hebben over het geheel genomen het gewenste aantal bezoekers gerealiseerd. De diverse organisaties - grote en kleine - hebben daar hun actieve bijdrage aangeleverd. Er zijn voorzieningen getroffen voor kunstenaars met een faciliterende werking waardoor er een bijdrage is geleverd aan het ontstaan van inspiratie en creatieve kunstuitingen. Er zijn initiatieven ontplooid om kunst en cultuur ook op wijkniveau zichtbaar te maken o.a. in de Waalsprong, Hatert en GSO wijken.

Wat heeft dit opgeleverd in 2009?

Er is vanuit het rijk erkenning gekomen voor de kwaliteit van enkele Nijmeegse culturele organisaties - Kwatta, Wintertuin, Music Meeting - hetgeen zich vertaald heeft in opname in de Landelijke Culturele Infrastructuur met een daar aan gekoppelde passende subsidie voor vier jaar. Culturele activiteiten waaronder exposities en festivals e.d. hebben een bijdrage geleverd aan de economische bedrijvigheid in de stad.

Bijzonderheden in 2009

Er is een raadsenquête verricht naar de sturing en control van het gemeentebestuur op de Mensec in de periode 2001 tot 2009. In 2009 is - naast de energie die gestoken is in diverse beheersmatige kwesties - extra inzet gepleegd in de versterking van de afstemming van cultuuraanbod op de vraag van de Nijmeegse bewoners. Daar is o.a. vorm aangegeven door meer wijkgericht cultuuraanbod te faciliteren met incidenteel beschikbare middelen (via GSO, Waalsprong, Cultuuraanjager Aldenhof). De positieve invloed van cultuur op de bedrijvigheid van de stad heeft steeds meer erkenning gekregen met name in de binnenstad. De afstemming van het bedrijfsleven met culturele organisaties krijgt meer fundament, via o.a. initiatieven vanuit o.a. het CNN (Uitfestival) en diverse particuliere initiatieven. Het belang van cultuur voor citymarketing en economie is meer herkenbaar geworden. Verder is het productieklimaat en middensegment versterkt met diverse subsidies voor Dziga, filmfestival Go Short, Nijmegen Visueel, diverse meerjarige subsidies voor beeldende kunst en culturele evenementen en subsidies in het kader van programmaplan cultuurparticipatie. Voor de komende jaren is het van belang binnen het programma een goede balans te vinden tussen hoogwaardige basisvoorzieningen en dynamiek.

9610 BESTUUR & MIDDELEN

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

In 2009 is voortgebouwd aan een efficiënte en effectieve gemeentebrede bedrijfsvoering. Begin 2009 is een herziene financiële beheersverordening door de gemeenteraad vastgesteld. De gemeentelijke begrotings- en verantwoordingscyclus en documenten zijn conform planning opgeleverd. In verband met de economische crisis werd de Perspectiefnota eenmalig vervangen door een aantal crisisbrieven. De hoofddoelstellingen en bijbehorende prestatie-indicatoren zijn per begrotingsprogramma kwalitatief beoordeeld en verbeterd.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Als uitwerking van de Perspectiefnota 2009 werd het eerste kwaliteitsplan bedrijfsvoering in uitvoering genomen. Efficiencymaatregelen als belangrijk onderdeel van eerdere bezuinigingsprogramma's zijn gerealiseerd. De kwaliteit en doelmatigheid werd bewaakt door doorlichting van de middelenfuncties ICT en P&O en een bedrijfsdoorlichting van de directie Grondgebied.

Bijzonderheden in 2009

De economische recessie legde in 2009 duidelijk andere accenten binnen het programma bestuur en middelen. Ontwikkelingen werden bewaakt door een bestuursteam in samenwerking met het Strategisch Beraad en aan de gemeenteraad gerapporteerd via crisisbrieven en een crisismonitor. De gevolgen in 2009 konden o.a. door tijdige bijsturing grotendeels binnen de gemeentebegroting worden opgevangen.

9620 WONEN

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

We hebben in 2009 de Woonvisie "Wonen Leeft!" voor de jaren 2009-2020 vastgesteld. Vanuit de centrale uitgangspunten "Nijmegen is een ongedeelde stad" en "We binden bewoners aan de stad" kunnen we daarmee richting geven aan het woonbeleid voor de komende periode. Dat is de publieke verantwoordelijkheid, die we als gemeente hebben. Maar we bepalen slechts de koers; concrete resultaten kunnen we alleen met onze partners bereiken. De woonvisie is dan ook tot stand gekomen met inbreng van die partners. En op basis van die visie zijn we de onderhandelingen met de woningcorporaties gestart over de prestatieafspraken 2010-2014.

Belangrijkste speerpunt: inlopen woningtekort. Dat hebben we vorm gegeven door aanjagen van de bouw van nieuwe woningen, met oog voor betaalbaarheid en beschikbaarheid voor de beoogde doelgroepen.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Liefst 97% van de Nijmegenaren vindt zijn/haar stad prettig om in te wonen. Dat is een zeer bemoedigend cijfer en steun in de rug voor voortzetting van ons beleid.

Concreet hebben we het afgelopen jaar;

- 1.024 nieuwe woningen opgeleverd (aanvankelijk begroot 1.600, in de najaarsmarap bijgesteld tot 900),
- 56 appartementen boven winkels gerealiseerd (begroot: 21),
- 30% van de woningen beschikbaar gekregen voor starters (conform begroting),
- 63% van de vrijkomende woningen verhuurd aan de BBSH-doelgroep (begroot: 60%),
- verhoging gemiddelde slaagkansen voor de diverse doelgroepen (net) niet gerealiseerd,
- 403 woningen met zorg opgeleverd (begroot: 426),
- 195 studenteneenheden opgeleverd (begroot: 385).

Bijzonderheden in 2009

Op de woningmarkt is de huidige crisis natuurlijk van grote invloed. Naast extra ambtelijke capaciteit hebben we stimuleringsgelden ingezet om woningbouw waar mogelijk vlot te trekken.

9630 FACILITAIRE DIENSTEN

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Het Nijmeegse Inkoopbeleid en het inkoopreglement zijn vastgesteld. Hierin zijn onder andere specifieke afspraken gemaakt ten aanzien van duurzaamheid.

Het aantal bezoekers van manifestaties van het Regionaal Archief is aanzienlijk vergroot. We realiseerden 2 nieuwe welzijnsaccommodaties en zorgden voor een algemene verbetering van de toegankelijkheid voor mensen met een functionele beperking. We breidden onze dienstverlening uit via internet en voorzagen de gemeentelijke gebouwen van energielabels.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Steeds vaker wordt duurzaam ingekocht, zoals het afgelopen jaar bij stroom en gas, catering, koffie, groenbeheer zonder bestrijdingsmiddelen en zuinige gebouwverlichting. De naamsbekendheid van het Regionaal Archief is vergroot.

De toegankelijkheid van de dienstverlening is verbeterd.

Met de opening van de 2 accommodaties vergrootten we de sociale binding in de Kampwijken. Onze welzijnsaccommodaties zijn nu letterlijk meer uitnodigend naar bezoekers: deuren openen zich bij nadering. Er is een groei waarneembaar van internetvragen van om en nabij 1150 in 2007 naar meer dan 2000 in 2009.

Bijzonderheden in 2009

VSA heeft zich, naast de uitvoering van haar reguliere taken, verantwoordelijk, flexibel en alert getoond bij de vraag om ondersteuning van het management van het Triavium en dat daadkrachtig ter hand genomen.

9710 MOBILITEIT

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Tijdens de ombouw van de Prins Mauritssingel hebben wij met succes flankerende maatregelen (pilot Slimprijzen, OV-campagne gratis OV, Reizigersinformatiepanelen Ressen) uitgevoerd om de overlast van de reconstructie naar een stadsweg te beperken. Daarnaast hebben wij in nauwe samenwerking met de Stadsregio de doorstroming bevorderd door een betere afstelling van de verkeerslichten op de singels. De P+R Waalsprinter is in samenwerking met de Stadsregio niet alleen gecontinueerd, maar zelfs uitgebreid naar de Winkelsteeg. In 2009 is het Transferium in Lent van 220 parkeerplaatsen uitgebreid met 550 plaatsen. Dit alles heeft geleid tot afname van de wachttijden voor de Waalbrug.

De realisatie van de parkeergarages van de Van Schaek Mathon, Plein '44 en Achter de Hezelpoort ligt op koers.

In 2009 is het fietsparkeer- en handhavingsbeleid geëvalueerd. Deze evaluatie wordt in januari 2010 door de gemeenteraad vastgesteld.

Wij hebben de parkeerbegroting doorgelicht met het oog op de betrouwbaarheid van de prognoses. Er is goede sturingsinformatie en een analysemodel ontwikkeld waarmee we nauwkeurigere prognoses kunnen leveren.

Wij hebben diverse verkeerseducatieprojecten uitgevoerd voor verschillende doelgroepen zoals ouderen, kinderen en bijna zestienjarigen en meerdere onveilige situaties rond scholen en op wegen en kruispunten zijn verbeterd met reconstructies.

De Nijmeegse HOV-plannen zijn ingepast in de regionale context. Dit heeft geleid tot een HOV-visie voor de gehele Stadsregio. Deze visie is besproken door de Nijmeegse gemeenteraad en vastgesteld in de Stadsregioraad. De uitvoering van het project "Rondje Heijendaal" is gestart. Medio 2010 zal het project geheel gereed zijn. Wij hebben samen met de stadsregio op OV-haltes in de stad een dynamisch reizigers informatiesysteem (DRIS) gerealiseerd met daarop wachttijden en alternatieven voor de reizigers. De toegankelijkheid van OV-haltes voor ouderen en gehandicapten wordt volop verbeterd en het gratis OV voor ouderen is voortgezet.

De uitvoering van de snelfietsroute Nijmegen-Heumen (Hatertseweg) is gestart. Wij zijn gestart met de bouw van de eerste - van 3 - nieuwe Oost-Westverbindingen in de Waalsprong. De bouw van de tunnel is onderdeel van de ombouw van de Prins Mauritssingel.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

De files op de Waalbrug in de ochtend- en avondspits zijn verminderd. Uit metingen blijkt dat de reistijd op het traject Ressen - Canisiussingel met 5 minuten is afgenomen en de betrouwbaarheid sterk is toegenomen.

Er is sprake van een stijging van het percentage burgers dat tevreden is over het parkeren in de eigen buurt. Hetzelfde geldt het oordeel van de burgers over de parkeerplaatsen in de Nijmeegse binnenstad.

Met de verbetering van de verkeersveiligheid hebben we in feite al de doelstellingen gehaald van 2010, wat voor ons overigens geen reden is om op onze lauweren te rusten.

Alhoewel het aandeel van het openbaar vervoer in het woon-werkverkeer in 2009 ten opzichte van 2007 gelijk is gebleven, is er wel in vergelijking met voorgaande jaren sprake van een aanzienlijke stijging van het binnenstadbezoek met het openbaar vervoer. Een dergelijke stijging geldt ook voor de tevredenheid van de burgers over het OV. Daar scoren we de hoogste tevredenheid sinds 2003.

Het aandeel van de fiets in het woon-werkverkeer is in 2009 ten opzichte van 2007 fors toegenomen van 50% naar 61%. Daarmee scoren wij aanzienlijk beter dan de doelstelling. De fiets is het meest gebruikte vervoermiddel voor Nijmegenaren om naar de binnenstad te gaan. Op basis van de evaluatie van het fietsparkeer- en handhavingbeleid is het beleid bijgesteld op capaciteit, bezettingsgraden, handhaving en bezwaarschriften. Vooruitlopend op en nadien op basis van de evaluatie van fietsparkeren hebben wij in 2009 in navolging van 2008 veel nieuwe klemmen bijgeplaatst in het stadscentrum en is eind 2009 gestart met de plaatsing van 1100 klemmen extra aan de westzijde van het station en heeft de voorbereiding plaatsgevonden van 360 extra klemmen voor het station.

Bijzonderheden in 2009

De economische crisis heeft in 2009 effect gehad op het programma Mobiliteit. Dit was met name zichtbaar in de tegenvallende parkeeropbrengsten. De crisis heeft ook gunstige neveneffecten tot gevolg gehad. Zo heeft de crisis ongetwijfeld geleid tot minder (vracht)verkeer hetgeen een positieve invloed heeft gehad op de files.

9720 MILIEU

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Naast de aandacht voor wettelijke taken hebben we onze klimaataanpak geïntensiveerd. We hebben flinke stappen gezet ten behoeve van de ontwikkeling van het hybride warmtenet waarmee we restwarmte van de ARN willen gebruiken voor de verwarming (en koeling) van woningen in de Waalsprong en het Waalfront. We hebben besloten een praktijkproef te gaan doen en nieuw te bouwen wijken in de Waalsprong geschikt te maken voor het gebruik van deze alternatieve energievoorziening.

Met behulp van Ons Groene Hert hebben we campagne gevoerd om Nijmegenaren aan te zetten tot energiebesparing. We hebben een fonds ingesteld voor duurzame leningen en hebben geld gereserveerd voor een subsidieregeling voor zonnepanelen.

Ook met bedrijven hebben we afspraken gemaakt over de vermindering van hun CO₂-uitstoot. Voor grote bedrijven hebben we het NEC-convenant ingesteld en kleine bedrijven hebben gebruik kunnen maken van gratis energiescans.

Op het gebied van duurzame mobiliteit zijn onder onze regie veel initiatieven ontplooid: bundeling vervoerstromen (Compakt), schone distributie door AH (Linx), en de Nijmegen Binnenstadservice.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

De bereidheid bij burgers, bedrijven en instellingen om energie te besparen en schone energie op te wekken is toegenomen. Een eerste indicatie van besparingscijfers geeft aan dat dit nog lang niet voldoende is om in 2032 "klimaatneutraal" te zijn. We bereiden een strategische nota voor om inzicht te krijgen welke maatregelen getroffen moeten worden om op langere termijn wel klimaatneutraal te worden.

Zodra we de restwarmte van ARN kunnen gebruiken voor de energievoorziening in de Waalsprong levert dit een besparing op 70 % CO₂-emissies ten opzichte van traditionele verwarmingssystemen.

Bijzonderheden in 2009

Sinds december 2009 rijden alle 75 stadsbussen in Nijmegen op aardgas. Hiermee zal de luchtkwaliteit in Nijmegen flink verbeteren. Voor het tanken van de bussen hebben we gezorgd dat Nijmegen een tweede aardgastankstation heeft gekregen op het Hermesterrein.

We streven er naar dat over een paar jaar de bussen op biogas kunnen rijden. Dit zal bijdragen aan het klimaatbeleid. Hiervoor hoeven de bussen niet te worden aangepast.

Onze aanpak van het klimaatbeleid is ook landelijk opgevallen. Maar liefst zes Nijmeegse initiatieven zijn in 2009 genomineerd voor een duurzaamheidprijs.

9730 GROEN & RECREATIE

Wat hebben we gerealiseerd in 2009?

Belangrijk in 2009 was de realisatie van het GRP 2010-2016 dat bovendien met ingang van 2010 leidde tot 25% minder lasten voor de burger. Dit plan bouwt voort op de resultaten van de afgelopen jaren en kan daardoor versterkt inzetten op beheren in plaats van investeren.

Er is flinke voortgang geboekt in een groot aantal investeringsprojecten, zoals Randpark Hatert, Park West en projecten binnen Integraal Waterbeheer, zoals afronding project Dierenbuurt. Tegelijkertijd constateren we dat bij het investeren in projecten onze organisatie in 2009 verbeteringsslagen heeft gemaakt maar er nog niet helemaal is om de geprogrammeerde ambities waar te maken.

Beleidsmatig, in 2010 komt er een voorstel voor nieuwe indicatoren. Deze indicatoren maken de ontwikkeling van het Nijmeegse groen beter meetbaar.

Wat heeft het opgeleverd in 2009?

Het programma zet in op versterking van de groene allure van Nijmegen. In planvorming heeft burgerparticipatie een centrale rol. Dit werkt door in diverse projecten. Op de indicator tevredenheid met het groen is de score in 2009 net als voorgaande jaren stabiel en tevredenstellend, conform begroting.

Bijzonderheden in 2009

Opvallend is dat het project Groene Allure Binnenstad gaandeweg meer weerklank vindt. Veel bewoners willen graag gevelgroen en corporatie Portaal gaat een aantal daken vergroenen.

De inzet van Nijmegen in het groen in de Ooijpolder wordt in den lande breed gewaardeerd als lichtend voorbeeld.

3. Balans

ACTIVA bedragen x € 1.000	31-12-2009	31-12-2008	
VASTE ACTIVA			
Immateriële vaste activa		387	6
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	387	6	
Materiële vaste activa		354.528	341.209
Investerings met een economisch nut			
- overige investeringen met een economisch nut	261.895	257.697	
Investerings met een maatschappelijk nut	92.633	83.512	
Financiële vaste activa		242.404	262.909
Kapitaalverstrekkingen aan:			
- Activa in eigendom van derden	2.429		
- deelnemingen	2.906	3.055	
Leningen aan:			
- woningbouwcorporaties	121.324	145.961	
- deelnemingen	41.191	37.100	
- overige verbonden partijen	296	394	
Overige leningen u/g	71.106	74.281	
Overige uitzettingen > 1 jaar (beleggingen)	3.152	2.118	
TOTAAL VASTE ACTIVA		597.319	604.124
VLOTTENDE ACTIVA			
Voorraden		274.883	290.705
Grondexploitaties	242.482	260.799	
Gronden niet in exploitatie	32.182	29.742	
Grond- en hulpstoffen	132	74	
Voorraad gereed product	87	90	
Kortlopende vorderingen		87.676	86.889
Rekening-courant derden	4.995	269	
Vorderingen op openbare lichamen	19.903	18.849	
Vorderingen bijstandswet	11.250	9.308	
Belastingdebiteuren	1.051	1.216	
Vorderingen grondverkoop	7.948	8.428	
Debiteuren	11.582	13.256	
Overige vorderingen	3.756	3.165	
Verstrekke kasgeldlening	20.500	25.000	
Te vorderen rente	6.691	7.398	
Liquide middelen		65	37.932
Kassaldi	65	52	
Bank- en girosaldi	0	37.880	
Overlopende activa		10.185	8.854
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		372.809	424.379
TOTAAL ACTIVA		970.128	1.028.504

PASSIVA	31-12-2009	31-12-2008	
bedragen x € 1.000			
VASTE PASSIVA			
Eigen Vermogen		222.980	206.721
Algemene reserves	109.160		103.804
Bestemmingsreserves	104.459		85.503
Rekeningresultaat	9.361		17.414
Voorzieningen		17.315	15.197
Voorzieningen en verplichtingen, verliezen en risico's	3.270		2.922
Egalisatievoorzieningen	14.045		12.275
Langlopende schulden		577.594	603.784
Obligatieleningen	0		11.370
Onderhandse leningen van:			
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	29.044		43.251
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	533.633		534.887
- binnenlandse bedrijven			
- overige binnenlandse sectoren			
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	10.000		10.000
Door derden belegde gelden	4.698		4.088
Waarborgsommen	219		188
TOTAAL VASTE PASSIVA		817.889	825.702
VLOTTENDE PASSIVA			
Kortlopende schulden		27.284	58.852
Kasgeldleningen	0		25.000
Overige kortlopende schulden	4.014		6.510
Crediteuren	16.916		15.117
Afdracht loonheffing en sociale lasten	6.345		6.127
Rekening-courant derden	9		6.098
Liquide Middelen		7.054	0
Overlopende passiva		117.901	143.950
Te betalen rente	11.619		12.490
Overige Posten	25.476		22.982
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	80.806		108.480
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		152.239	202.802
TOTAAL PASSIVA		970.128	1.028.504

Gewaarborgde geldleningen	bedragen * €1.000
Krediethypotheke	2.059
Overige zakelijke zekerheidsstellingen	3.274

4. Programmarekening

Programma, bedragen x € 1.000	Primitief begroot			Dynamisch begroot		
	Last	Baat	Saldo	Last	Baat	Saldo
9110 Dienstverlening & Burgerzaken	5.610	-2.984	2.626	5.787	-3.138	2.649
9120 Veiligheid	17.337	-1.421	15.916	18.539	-3.524	15.015
9130 Citymarketing & Externe betrekkingen	4.184	-699	3.485	9.526	-5.344	4.182
9210 Ruimte & Bouwen	13.757	-9.529	4.228	14.957	-11.179	3.778
9220 Grondbeleid	161.441	-167.524	-6.083	184.660	-189.548	-4.888
9230 Werk & Inkomen	139.136	-107.139	31.996	185.839	-153.043	32.796
9240 Sport	16.951	-2.250	14.701	17.400	-2.786	14.613
9310 Wijken	15.020	-2.418	12.602	14.721	-2.671	12.050
9320 Openbare ruimte	48.576	-3.565	45.011	49.266	-3.953	45.313
9330 Maatschappelijke opvang	11.314	-7.862	3.452	13.693	-11.034	2.658
9410 Zorg & Welzijn	42.980	-3.713	39.268	44.210	-3.988	40.223
9420 Jeugd	10.148	-3.059	7.090	11.149	-4.335	6.814
9430 Integratie & Emancipatie	8.522	-5.824	2.698	10.240	-8.109	2.131
9510 Economie	5.249	-2.303	2.946	5.106	-2.120	2.987
9520 Onderwijs	28.803	-4.208	24.596	32.095	-6.427	25.668
9530 Cultuur	18.462	-304	18.158	19.047	-738	18.308
9610 Bestuur & Middelen	55.715	-298.620	-242.906	59.295	-313.464	-254.169
9620 Wonen	2.680	-1.183	1.497	4.105	-1.242	2.863
9630 Facilitaire diensten	45.365	-33.924	11.441	44.839	-34.963	9.876
9710 Mobiliteit	15.037	-12.803	2.234	15.582	-13.137	2.445
9720 Milieu	8.486	-3.366	5.120	8.771	-3.656	5.115
9730 Groen & Recreatie	19.581	-17.037	2.544	19.303	-17.037	2.266
Resultaat voor 1e winstbestemming	694.356	-691.735	2.620	788.129	-795.434	-7.305

Programma, bedragen x € 1.000	Primitief begroot			Dynamisch begroot		
	Last	Baat	Saldo	Last	Baat	Saldo
9110 Dienstverlening & Burgerzaken	0	0	0	0	0	0
9120 Veiligheid	0	-185	-185	254	-185	69
9130 Citymarketing & Externe betrekkingen	0	-318	-318	0	-318	-318
9210 Ruimte & Bouwen	0	0	0	0	0	0
9220 Grondbeleid	7.630	-465	7.165	13.682	-7.228	6.454
9230 Werk & Inkomen	1.562	-3.799	-2.237	8.887	-10.817	-1.929
9240 Sport	186	-13	173	276	-187	89
9310 Wijken	0	0	0	0	0	0
9320 Openbare ruimte	0	-2.608	-2.608	0	-2.608	-2.608
9330 Maatschappelijke opvang	157	0	157	987	0	987
9410 Zorg & Welzijn	500	-1.033	-533	1.062	-1.533	-471
9420 Jeugd	0	0	0	270	0	270
9430 Integratie & Emancipatie	0	0	0	1.005	0	1.005
9510 Economie	0	-150	-150	0	-150	-150
9520 Onderwijs	0	-1.432	-1.432	870	-1.832	-962
9530 Cultuur	0	-175	-175	542	-473	69
9610 Bestuur & Middelen	8.322	-10.827	-2.505	15.685	-11.327	4.358
9620 Wonen	0	-500	-500	126	-586	-460
9630 Facilitaire diensten	0	0	0	396	0	396
9710 Mobiliteit	100	0	100	100	0	100
9720 Milieu	0	0	0	0	0	0
9730 Groen & Recreatie	0	0	0	0	0	0
Totale mutatie reserves per programma	18.458	-21.505	-3.047	44.141	-37.242	6.899

Resultaat voor 2e winstbestemming	712.814	-713.240	-427	832.270	-832.677	-406
--	----------------	-----------------	-------------	----------------	-----------------	-------------

Programma, bedragen x € 1.000	Realisatie			Verschil begroot – realisatie		
	Last	Baat	Saldo	Last	Baat	Saldo
9110 Dienstverlening & Burgerzaken	5.915	-3.382	2.533	-128	244	116
9120 Veiligheid	18.349	-3.396	14.953	190	-128	62
9130 Citymarketing & Externe betrekkingen	9.628	-5.457	4.171	-102	113	11
9210 Ruimte & Bouwen	13.871	-10.696	3.175	1.086	-483	603
9220 Grondbeleid	127.272	-130.275	-3.003	57.388	-59.273	-1.885
9230 Werk & Inkomen	182.305	-150.444	31.861	3.534	-2.599	935
9240 Sport	17.004	-2.785	14.219	396	-1	395
9310 Wijken	14.744	-2.868	11.876	-23	197	174
9320 Openbare ruimte	49.620	-4.278	45.342	-354	325	-29
9330 Maatschappelijke opvang	13.326	-11.033	2.293	367	-1	366
9410 Zorg & Welzijn	43.160	-3.545	39.615	1.050	-443	607
9420 Jeugd	10.326	-3.755	6.571	823	-580	243
9430 Integratie & Emancipatie	7.291	-5.623	1.668	2.949	-2.486	463
9510 Economie	5.334	-2.437	2.897	-228	317	89
9520 Onderwijs	32.148	-6.516	25.632	-53	89	36
9530 Cultuur	18.783	-665	18.118	264	-73	191
9610 Bestuur & Middelen	62.126	-320.440	-258.314	-2.831	6.976	4.145
9620 Wonen	3.970	-2.913	1.057	135	1.671	1.806
9630 Facilitaire diensten	43.470	-34.690	8.780	1.369	-273	1.096
9710 Mobiliteit	15.740	-12.762	2.978	-158	-375	-533
9720 Milieu	8.540	-3.652	4.888	231	-4	227
9730 Groen & Recreatie	18.812	-16.382	2.430	491	-655	-164
Resultaat voor 1e winstbestemming	721.734	-737.994	-16.260	66.396	-57.442	8.954

Programma, bedragen x € 1.000	Realisatie			Verschil begroot – realisatie		
	Last	Baat	Saldo	Last	Baat	Saldo
9110 Dienstverlening & Burgerzaken	0	0	0	0	0	0
9120 Veiligheid	254	-185	69	0	0	0
9130 Citymarketing & Externe betrekkingen	0	-318	-318	0	0	0
9210 Ruimte & Bouwen	0	0	0	0	0	0
9220 Grondbeleid	13.682	-7.228	6.454	0	0	0
9230 Werk & Inkomen	8.887	-10.817	-1.929	0	0	0
9240 Sport	276	-187	89	0	0	0
9310 Wijken	0	0	0	0	0	0
9320 Openbare ruimte	0	-2.608	-2.608	0	0	0
9330 Maatschappelijke opvang	987	0	987	0	0	0
9410 Zorg & Welzijn	1.062	-1.533	-471	0	0	0
9420 Jeugd	270	0	270	0	0	0
9430 Integratie & Emancipatie	1.005	0	1.005	0	0	0
9510 Economie	0	-150	-150	0	0	0
9520 Onderwijs	870	-1.832	-962	0	0	0
9530 Cultuur	542	-473	69	0	0	0
9610 Bestuur & Middelen	15.685	-11.327	4.358	0	0	0
9620 Wonen	126	-586	-460	0	0	0
9630 Facilitaire diensten	396	0	396	0	0	0
9710 Mobiliteit	100	0	100	0	0	0
9720 Milieu	0	0	0	0	0	0
9730 Groen & Recreatie	0	0	0	0	0	0
Totale mutatie reserves per programma	44.141	-37.242	6.899	0	0	0
Resultaat voor 2e winstbestemming	765.875	-775.236	-9.361	66.396	-57.442	8.954

UITGAVE
Gemeente Nijmegen

FOTOGRAFIE
William Moore

DRUK
Trioprint, Nijmegen

Mei 2010